

Çevre ve Orman Bakanlığından:

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların (AEEE) Kontrolü Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Genel İlkeler

Amaç

MADDE 1-(1) Bu yönetmeliğin amacı; elektrikli ve elektronik atıkların üretiminden nihai bertarafına kadar çevre ve insan sağlığının korunması, elektrikli ve elektronik atıkların oluşumunun ve bertaraf edilecek atık miktarının azaltılması için yeniden kullanım, geri dönüşüm, geri kazanım yöntemleri ve hedefleri ile ithalat, ihracat ve transit geçişlere ilişkin hukuki ve teknik esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2-(1) Bu yönetmelik, Ek 1A'da verilen kategorilere dahil olan elektrikli ve elektronik eşyalar için geçerlidir. Ek 1A'da tanımlanan kategorilere giren ürünlerin listesi Ek 1B'de verilmiştir.

(2)Bu yönetmelik, Ek 1A'da verilen kategorilere dahil olan ancak bu yönetmelik kapsamında olmayan bir ekipmanın bir parçasını oluşturacak şekilde monte edilmiş elektrikli ve elektronik eşyalar için geçerli değildir.

(3)Bu yönetmelik, sağlık ve güvenlikle ilgili yasal yükümlülükler ve atık yönetimi mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla uygulanır.

(4)Ülke güvenliğinin korunmasına yönelik ekipmanlar, silahlar, mühimmatlar ve savaş gereçlerinde bulunan EEE'ler yönetmelik kapsamı dışındadır. Ancak bu hüküm, özel olarak askeri amaç taşımayan ürünler için geçerli değildir.

Hukukî Dayanak

MADDE 3-(1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nda öngörülen amaç ve ilkeler doğrultusunda, 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun'un 1 inci ve 2 nci maddeleri ile 9 uncu maddesinin (h), (o), (t) bentlerine, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu yönetmelikte geçen;

- a)AEEE Yönetmeliği: Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların (AEEE) Kontrolü Yönetmeliğini,
- b)Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya veya AEEE: Ek 1A'da tanımlanan kategorilerde yer alan ürünlerin kullanım ömrü dolduğu andaki bütün bileşenleri, unsurları ve ihtiva ettiği sarf malzemeleri,
- c)Bakanlık: T.C. Çevre ve Orman Bakanlığını,
- ç)Bertaraf: 5/7/2008 tarihli ve 26927 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik eki EK II A'da yer alan işlemlerden herhangi birini,
- d)Çevre lisansı: 29/4/2009 tarihli ve 27214 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelikte düzenlenen lisansı,
- e)Dağıtıcı: Elektronik iletişim yoluyla yapılan satışlar da dahil olmak üzere ticarî olarak kullanıcıya elektrikli veya elektronik eşya ulaştıran gerçek veya tüzel kişileri,
- f)Elektrikli ve Elektronik Eşya veya EEE: EK-1A'da verilen kategorilere dahil olan ve alternatif akımla 1000 Volt'u, doğru akımla da 1500 Volt'u geçmeyecek şekildeki kullanımlar maksadıyla tasarlanmış olan, uygun bir biçimde çalışması için elektrik akımına veya elektromanyetik alana bağımlı olan eşyaları ve bu akım ve alanların üretimi, transferi ve ölçümüne yarayan eşyaları,
- g)Evsel AEEE: Evlerden gelen ve ticari, kurumsal, sanayi kaynaklı olup, özellikleri ve miktarı açısından evsel nitelikli olan AEEE,
- ğ)Geri Dönüşüm: Yakarak enerji kazanma hariç atık malzemeleri asıl veya başka bir kullanım amacıyla bir üretim prosesine tabi tutmayı,
- h)Geri Kazanım: Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin EK II B'de yer alan işlemlerden herhangi birisini,
  - ı)İşleme:AEEE'lerin arındırma, söküm, parçalama, geri kazanım veya bertaraf için hazırlanması ve AEEE'lerin geri kazanımı ile bertaraf amaçlı gerçekleştirilen bütün diğer işlemleri,
  - i)Önleme: AEEE'lerin ve bunların ihtiva ettiği malzemelerde EEE yönetmeliğinde verilen maddelerin miktar ve çevreye verdikleri zararların azaltılmasına yönelik alınan tedbirleri,
  - j) Sahipsiz Atık: Üreticisi veya ithalatçısı piyasada bulunmayan veya tespit edilemeyen AEEE,
  - k)Tarihsel Atık: Bu yönetmelik yürürlüğe girmeden önce piyasaya sürülen ürünlerden kaynaklanan AEEE'yi,
  - l)Tehlikeli Madde veya Müstahzar: 26/12/2008 tarihli ve 27092 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Ve Müstahzarların Sınıflandırılması, Ambalajlanması Ve Etiketlenmesi Hakkında Yönetmelikte tehlikeli olarak tanımlanan madde veya karışımları,

m)Yeniden Kullanım: Belediyelerin toplama noktalarına, dağıtıcılara, işleme tesislerine veya üreticilere ait geri alma noktalarına verilen AEEE'lerin bütün veya kısmen tasarlandıkları amaç için kullanıldıkları her türlü uygulama,

n)Üretici: 30.05.2008 tarih ve 26891 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Sınırlandırılmasına Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin (d) bendinde geçen üretici tanımını, ifade eder.

Genel ilkeler

MADDE 5-(1) -Atık elektrikli ve elektronik eşyaların yönetimine ilişkin ilkeler şunlardır;

a)Yeni tasarım ürünlerde teknik açıdan uygun olması durumunda geri dönüştürülmüş malzeme kullanımına öncelik verilir.

b)AEEE'lerin geri dönüşümü, geri kazanımı ve bertarafı lisanslı tesislerde yapılır.

c)AEEE'lerin işlenmesi sonucu ortaya çıkan atıkların azaltılması veya imhası amacıyla çevre mevzuatına aykırı olarak yakılması yasaktır.

d)Bu yönetmelik kapsamı dışında olan bir ekipmandan sökülmüş ve Ek-1A'da verilen kategorilerden birine dahil olan AEEE'ler yönetmelik hükümlerine tabidir.

e)AEEE'lerin yönetiminden kaynaklanan çevresel zararların giderilmesi ile ilgili tazminat ve diğer maliyetler, "kirleten öder" ilkesine göre AEEE'lerin yönetimi için sorumlu olan gerçek veya tüzel kişilere aittir.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Bakanlığın görev ve yetkileri

MADDE 6-(1) Bakanlık;

a) 14 üncü maddeye göre çevre izin ve lisansı vermekle,

b)Üreticiler tarafından hazırlanan yönetim planlarını değerlendirmek ve üreticilerin beyanları esas alınarak bir kayıt ve denetim sistemi oluşturmakla,

c)Dağıtıcıların, belediyelerin ve üreticilerin oluşturdukları toplama ve geri dönüşüm faaliyetlerini değerlendirmek ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık tespit edilmesi halinde gerekli cezai işlemleri uygulamakla,

görevli ve yetkilidir.

Mülki amirlerin görev ve yetkileri

MADDE 7-(1) - Mahallin en büyük mülki amiri;

a) Lisans verilen elektrikli elektronik atık geri dönüşüm ve bertaraf tesislerinin faaliyetlerini izlemek, denetlemek, ilgili mevzuata aykırılık halinde gerekli yaptırımın uygulanmasını sağlamakla,

b) Elektrikli ve elektronik atık taşıma araçlarına taşıma lisansı vermekle ve faaliyetlerini denetlemekle, gerekli durumlarda lisansı iptal etmekle ve/veya yenilemekle, görevli ve yetkilidir.

Belediyelerin görev ve sorumlulukları

MADDE 8-(1) – Belediyeler;

a)Tüketicilerin AEEE'lerini herhangi bir ücret ödmeden teslim edebilecekleri, aynı zamanda üreticiler tarafından geri alma noktası olarak da kullanılacak, belediyeler veya lojistik ya da geri dönüşümcüler tarafından işletilebilecek AEEE toplama noktalarını oluşturmakla,

b)AEEE'lerin evsel katı atıklarla birlikte depolama sahalarına kabul etmemek, gelen bu atıkları belediyenin AEEE'lerle ilgili toplama noktalarına gönderilmesini sağlamakla,

c)Üreticilerle işbirliği içinde tüketici bilinçlendirme kampanyalarını gerçekleştirmekle, görevli ve yetkilidir.

Elektrikli ve elektronik eşya üreticilerinin yükümlülükleri

MADDE 9-(1) – Elektrikli ve elektronik eşya üreticileri;

a)Yönetmelikte belirtilen yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım oranlarının sağlanması ve atık azaltımı amacıyla, elektrikli ve elektronik eşyaların tasarımı ve üretimi sırasında, ürünlerin kolayca parçalanmasını, ayrıştırılmasını, yeniden kullanımını, geri dönüşümünü ve geri kazanımını kolaylaştıracak malzeme ve parçaları kullanmakla, ayrıca çevrenin korunması ve/veya emniyet gereklilikleri açısından önemli bir avantaj teşkil etmediği sürece yeniden kullanımı engelleyecek EEE tasarımlarından veya üretim proseslerinden kaçınmakla,

b)Piyasaya bir ürün sürmeden önce, bu ürüne ilişkin bütün AEEE yönetim giderlerinin karşılanacağına dair yönetmeliğin 17 nci maddesine göre teminat vermekle,

c)Belediyelerin kurmuş oldukları toplama merkezlerine ek olarak zorunlu olması durumunda nüfus yoğunluğu da dikkate alınarak kolay ulaşılabilir yerlerde yeterli sayı ve sıklıkta geri alma noktalarını oluşturmakla,

ç)Evsel AEEE'lerin iadesi için düzenlenen sistemin, tüketici ve dağıtıcılara hiç bir ek maliyet getirmemesini sağlamakla,

d) Yönetmelikten kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek için sistem kurmakla veya mevcut bir sisteme dahil olmakla,

e)Ek-2’de yer alan tablolarla toplanan, ihraç edilen, yeniden kullanılan, geri dönüştürülen ve geri kazanılan AEEE miktarları ve oranları hakkında Bakanlığa bilgi vermekle,

f)Bir bütün olarak yeniden kullanımı mümkün olmayan AEEE’leri, yönetmelikte belirtilen geri dönüşüm ve geri kazanım oranlarını azami düzeyde sağlayan lisanslı tesislere gönderilmesini sağlamakla,

g) Yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden sonra piyasaya sürülen EEE’leri TSE EN’nin 50419 sayılı Türk Standardına uygun olarak Ek-3’de yer alan sembolle işaretlemekle yükümlüdür.

EEE dağıtıcılarının yükümlülükleri

MADDE 10-(1) Elektrikli ve elektronik eşya dağıtıcıları;

a)Yeni bir ürün sattıklarında, tüketici tarafından talep edilmesi halinde eşdeğer eski eşyayı markası, modeli, üreticisi ve muhtevasına bakılmaksızın ücretsiz olarak almakla, ayrıca yeni ürünün alıcının adresine teslim edildiği durumlarda, dağıtıcıya iade edilen AEEE’yi aynı yerden almak ve bunun için hiç bir nakliye ücreti veya başka bir ilâve ücret talep etmemekle,

b)Tüketicilerden toplanan AEEE’lerin üreticilere veya üreticiler tarafından belirlenen yerlere verilmesini sağlamakla,

c)Satış yerinde, tüketicilerin kolaylıkla görebileceği yerlerde AEEE’lerin toplanması, geri dönüşümü ve diğer AEEE toplama noktalarıyla ilgili bilgi bulundurmamakla,

d)Toplanan ve üreticiler veya üreticiler hesabına faaliyet gösteren üçüncü taraflara verilen AEEE’lerin kaydını tutmakla, yükümlüdür.

Tüketicilerin yükümlülükleri

MADDE 11-(1) Elektrikli ve elektronik eşya tüketicileri;

a)AEEE’leri üreticilerin ve belediyelerin belirledikleri esaslara göre kaynağında ayrı toplamakla,

b)Toplanan AEEE’leri dağıtıcıların, belediyelerin ve üreticilerin oluşturdukları toplama yerlerine götürmekle veya götürülmesini sağlamakla, yükümlüdür.

AEEE işleme tesislerinin yükümlülükleri

MADDE 12-(1) İşleme tesisleri;

a)AEEE’lerin yönetmelikte belirtilen oranlarda geri dönüşüm ve geri kazanımının sağlanması için uygun yöntem ve teknolojileri kullanmakla,

b)Faaliyetleri için Bakanlıktan çevre lisansı almakla,

c)Tesise kabul edilen, işlenen ve bertaraf ettirilen atık miktarları ile geri kazanıma gönderilen malzeme miktarına ilişkin aylık faaliyet raporlarını Bakanlığa göndermekle,

e)Ulusal sağlık ve emniyet standartlarına uyararak, ihtiva ettiği kirleticilerden dolayı çalışanlar için risk arz eden AEEE’leri kabul etmemekle,

f)İşleme tesislerinde gerçekleştirilen AEEE işleme verimini artırmak amacıyla çalışan personelin tercihen en az teknik lise mezunu olmasını sağlamakla, yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Geçici Depolama ve İşleme Tesislerinin Özellikleri ile Çevre İzin ve Lisansı

AEEE geçici depolama ve işleme tesisleri için özel hükümler

MADDE 13-(1) Atık elektrikli ve elektronik eşyaların geçici depolama ve işleme tesisleri için aşağıdaki şartlara uyulur.

a)Tesise konteynerler içerisinde getirilmeyen dökme malzemelerin kapalı alanlarda muhafaza edilmesi,

b)Kantar,

c)Geçirimsiz zemin,

ç)Sızıntı sularının toplanması için yeterli toplama kanalları,

d)Gerekli durumlarda yağ tutucu,

e)Sökülen parçalar için kapalı depolama alanı veya konteyner,

f)Radyoaktif madde ölçüm cihazı bulunması mecburidir.

(2)Yukarıdaki şartların sağlanmış olduğu işleme tesislerinde atık elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddeleri içeren parçaların çevre ve insan sağlığına olumsuz etkilerini azaltmak maksadıyla;

a)Poliklorlü bifeniller (PCB) içeren kapasitörlerin,

b)Şalter veya arka ışık lambaları gibi cıva ihtiva eden bileşenlerin,

c)Pillerin,

- ç)Cep telefonlarının basılı devre kartları ve diğer cihazlarda alanı 10cm²'den büyük devre kartlarının,
- d)Renkli toner dâhil olmak üzere sıvı ve katı akışkan toner kartuşların,
- e)Polibromürlü bifenil (PBB), Polibromürlü difenileter (PBDE) gibi bromlu alev geciktirici içeren plastiklerin,
- f)Asbestli atıklar ve asbest ihtiva eden bileşenlerin,
- g)Katod ışın tüplerinin,
- ğ)Kloroflorokarbonlar (CFC), Hidrokloroflorokarbonlar (HCFC), Hidroflorokarbonlar (HFC) ve hidrokarbonların(HC),
- h)Gaz deşarj lâmbalarının,
- ı)Alanı 100 cm²'den büyük olan LCD ekranların (gerekirse buldukları kasa ile birlikte),
- i)Dış elektrik kablolarının,
- j)Yanmaz seramik fibreleri ihtiva eden bileşenlerin,
- k)Radyasyon ile ilgili yasa ve yönetmeliklerde verilen emniyet limitlerinin altında kalanlar hariç, radyoaktif maddeleri ihtiva eden bileşenlerin,
- l)Yüksekliği ve çapı 25 mm'yi geçen veya benzer bir hacme sahip olan elektrolit kapasitörlerin sökülerek diğer parçalardan ayrı olarak depolanması ve çevre mevzuatına uygun şekilde geri kazanılması veya bertaraf edilmesi gerekmektedir.
- (3)Cıvalı lambalar, gaz deşarj lambaları, buzdolabı, klima, kurutucular ve diğer soğutucularla, katot ışın tüplerini geri kazanım maksadıyla işleyecek tesislerde;
- a)Cıvalı lambalar ve gaz deşarj lambalarından cıva ve fosfor tabakalarının temizlenmesini sağlayacak ekipman,
- b) Katot ışın tüplerinden floresan kaplamayı çıkaracak ekipman,
- c)Ozon tabakasına zarar veren veya sera etkisine katkı potansiyeli 15'in üzerinde olan soğutucu gazların çekilmesi ve depolanmasını sağlayacak ekipman,
- ç)Kompresör yağlarının çekilmesini sağlayacak ekipman,
- d)Poliüretan (PUR)'lar için ayrı depolama alanları,
- e)Yangın söndürme ve paratoner sistemi,
- f)Kırıcılar için toz tutma sistemi,
- g)Monitör ön camlarından fosfor tabakasını temizleme ünitesi bulundurulması gerekmektedir.
- (4)Ozon tabakasına zarar veren gazlar, 12/11/2008 tarihli ve 27052 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin Azaltılmasına İlişkin Yönetmelik hükümlerine tabidir.
- (5)Atık elektrikli ve elektronik eşyalar ile bu atıkları depolayan, işleyen, geri kazanan ve bertaraf eden tesislerden kaynaklanan atıkların ilgili yönetmelikler kapsamında lisanslı tesislerde geri kazanılması ve/veya bertaraf edilmeleri gerekmektedir.

Çevre izin ve lisansı

MADDE 14 – (1) Geçici depolama ve işleme tesisleri 13 üncü maddede yer alan teknik kriterlere uygun olarak kurulur ve işletilir. Bu faaliyetler için 29/4/2009 tarihli ve 27214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik kapsamında çevre izin ve lisansı alınması zorunludur.

(2) İşleme tesislerinin TS EN ISO 14001 çevre yönetim sistemine sahip olması zorunludur. Tesisler lisans aldıktan sonra bir yıl içinde çevre yönetim sistemini kurmak ve Bakanlığa belgelemekle yükümlüdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

AEEE Kota Uygulaması, Yeniden Kullanım, Geri Dönüşüm ve Geri Kazanım Hedefleri

Toplama hedefleri ve esasları

MADDE 15- (1)Üreticiler, aşağıda verilen hedeflere uyarak, 2018 yılına kadar en az 4 kg/(kişi*yıl) evsel AEEE'nin ayrı toplanmasını sağlayacaktır.

Yıl	Toplama hedefi kg/kişi-yıl
2012	0.5
2013	1
2014	1.5
2016	2
2018	4

(2)Yönetmeliğin EK 1B'sinde yer alan atık elektrikli ve elektronik eşyaların aşağıda verilen gruplara göre ayrı toplanması gerçekleştirilir.

- a) Buzdolabı/soğutucular
b) Büyük beyaz eşyalar ve otomatlar

- c) Televizyon ve monitörler
ç) Bilişim ve telekomünikasyon ve tüketici ekipmanları
d) Aydınlatma ekipmanları
e) Küçük ev aletleri, elektrikli ve elektronik aletler, oyuncaklar, spor ve eğlence ekipmanları, tıbbi cihazlar, izleme ve kontrol aletleri.

Yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım hedefleri

MADDE 16-(1) Üreticiler, Ek 1A'da yer alan kategorilerdeki her bir eşyanın yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım miktarlarını, ele alınan herhangi bir eşyanın ortalama ağırlığının Tablo 2 ve Tablo 3' de verilen oranlarına kadar yükseltilmesini sağlayacaktır.

Tablo 2:Yeniden kullanım ve Geri dönüşüm Hedefleri

Elektrikli ve Elektronik Eşya Kategorileri	Yıllar				
	2012	2013	2014	2015	2016
	Ağırlıkça (%) olarak				
Büyük ev eşyaları (%)	50	55	60	65	75
Küçük ev aletleri (%)	10	20	30	40	50
Bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları (%)	15	25	35	50	65
Tüketici ekipmanları (%)	15	25	35	50	65
Işıklandırma cihaz ve aletleri (%)	10	20	30	40	50
Gaz deşarj lambaları	50	55	60	70	80
Elektrikli ve elektronik aletler (%)	10	20	30	40	50
Oyuncaklar, eğlence, spor aletleri (%)	10	20	30	40	50
Tıbbî cihazlar (%)	---	---	---	---	---
İzleme ve kontrol cihaz ve aletleri (%)	10	20	30	40	50
Otomatlar (%)	50	55	60	65	75

Tablo 3: Geri kazanım Hedefleri

Elektrikli ve Elektronik Eşya Kategorileri	Yıllar				
	2012	2013	2014	2015	2016
	Ağırlıkça (%) olarak				
Büyük ev eşyaları (%)	60	65	70	75	80
Küçük ev aletleri (%)	20	30	40	55	70
Bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları (%)	20	30	45	60	75
Tüketici ekipmanları (%)	20	30	45	60	75
Işıklandırma cihaz ve aletleri (%)	10	20	30	50	70
Gaz deşarj lambaları	50	55	60	70	80
Elektrikli ve elektronik aletler (%)	10	20	30	50	70
Oyuncaklar, eğlence, spor aletleri (%)	10	20	30	50	70
Tıbbî cihazlar (%)	---	---	---	---	---
İzleme ve kontrol aletleri (%)	10	20	30	50	70
Otomatlar (%)	50	55	60	70	80

(2) Elektrikli ve elektronik eşyaların bir bütün olarak yeniden kullanıma alınması durumunda bu eşyalar yeniden kullanım ve geri dönüşüm hesaplamalarına dahil edilmez.

(3) Bakanlık, teknik ve ekonomik veri ve tecrübelerine dayanarak ve üreticilerin önerilerini de dikkate alarak, Tablo 2 ve Tablo 3'de yer alan tıbbi cihazlar için yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım hedeflerini belirleyecektir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

AEEE Toplama ve Geri Dönüşüm Faaliyetlerinin Finansmanı

Evsel AEEE yönetiminin finansmanı

MADDE 17-(1) Üreticiler, belediyeler tarafından kurulan toplama noktalarına veya kendileri tarafından oluşturulan geri alma sistemlerine veya EEE satış yerlerine iade edilen evsel AEEE'lerin toplanması, nakliyesi, işlenmesi, geri dönüşümü ve geri kazanımı ile çevresel açıdan uygun bertarafının maliyetini üstlenecektir. Bu amaçla üreticiler, Bakanlığın belirleyeceği oranlarda bir banka teminatı vermekle yükümlüdür.

(2) Yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden önce piyasaya sürülen ürünlerden kaynaklanan tarihi ve sahihsiz AEEE'lerin yönetim maliyeti, faaliyette olan üreticilerin piyasadaki paylarıyla orantılı olarak paylaşılarak karşılanacaktır.

Evsel olmayan AEEE yönetiminin finansmanı

MADDE 18-(1) Yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden sonra piyasaya sürülen ürünlerden kaynaklanan evsel olmayan AEEE'lerin toplanması, nakliyesi, işlenmesi, geri dönüşümü, geri kazanımı ve bertaraf maliyetleri üreticiler tarafından üstlenilecektir.

(2) Eşdeğer veya aynı işlevi gören yeni ürünlerle değiştirilen AEEE'ler hariç, yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden önce piyasaya sürülen ürünlerden kaynaklanan tarihi ve sahihsiz AEEE'lerin yönetim maliyeti tüketicilere aittir. Ancak tüketiciler tarafında üreticiler ile başka finansman yöntemleri üzerinde anlaşmalar yapılabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Tüketici ve İşleme Tesislerinin Bilgilendirilmesi

Tüketicilerin bilgilendirilmesi

MADDE 19-(1) Üreticiler, EEE'lerde bulunan tehlikeli maddelerin çevre ve insan sağlığı üzerine olumsuz etkileri ile tüketicilerin AEEE ayrı toplama sistemlerine katkıda bulunmaları amacıyla AEEE toplama yerleri hakkında bilgi vermekle yükümlüdür.

İşleme tesislerinin bilgilendirilmesi

MADDE 20-(1) Üreticiler, EEE işleme tesislerine, AEEE'lerini toplama, yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım dahil olmak üzere teknik kriterlere uygun olarak işlenmesini sağlamak amacıyla, piyasaya sürülen her yeni EEE için bu ürünün bileşenleri, kullanılan malzemeler ve ürünün ihtiva ettiği tehlikeli madde ve müstahzarlarla ilgili bilgilerden oluşan el kitabı veya elektronik bilgi kaynağını işleme tesislerinin kullanımına sunmakla yükümlüdür.

(2) Üreticiler, AEEE'lerin uygun teknolojiler kullanılarak işlenmesine katkıda bulunmak amacıyla işleme tesislerinde çalışan personelin eğitilmesi konusunda bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hususlarla ilgili sertifika eğitim programları düzenler.

YEDİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

AEEE'lerin ithalatı, ihracatı, transit geçişi ve taşınması

MADDE 21-(1)AEEE'lerin yeniden kullanım, geri dönüşüm, geri kazanım ve bertarafı amacıyla ithalatı yasaktır.

(2)AEEE'ların transit geçişi, ihracatı ve taşınmasında 14/3/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Taşınma lisansı

MADDE 22- (1)Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğe göre, elektrikli ve elektronik atıklardan tehlikeli özelliklere sahip olan atıklar, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine göre lisans almış araçlarla taşınır.

Yönetmeliğe aykırılık

MADDE 23-(1) Yapılan denetimlerde tesisin çevre mevzuatına uygun çalıştırılmadığı ve/veya tesiste istenen teknik şartların yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde 2872 sayılı Çevre Kanununun 15 inci maddesi ile 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (g), (r), (s), (u) ve (v) bentleri ve 23 üncü madde hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 24-(1) Bu Yönetmeliğin;

a)6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, 12 maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri ve 14 üncü maddesi yönetmeliğin yayım tarihini takip eden altıncı ayın sonunda,

b)Diğer maddeler 01.01.2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25-(1) - Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.

EK 1A

Elektrikli ve Elektronik Eşya Kategorileri

1. Büyük ev eşyaları
2. Küçük ev aletleri
3. Bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları
4. Tüketici ekipmanları
5. Aydınlatma ekipmanları
6. Elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere)
7. Oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri
8. Tıbbî cihazlar
9. İzleme ve kontrol aletleri
10. Otomatlar

EK 1B

Elektrikli ve Elektronik Eşya Kategorileri Ayrıntılı Listesi

1. **Büyük ev eşyaları**
  - a) Büyük soğutucu cihazlar
  - b) Buzdolapları
  - c) Dondurucular
  - ç) Gıdaların soğutulması, korunması ve saklanması için kullanılan diğer büyük cihazlar
  - d) Çamaşır makineleri
  - e) Çamaşır kurutma makineleri
  - f) Bulaşık makineleri
  - g) Pişirme cihazları
  - ğ) Elektrikli ocaklar
  - h) Elektrikli saclar
  - ı) Mikrodalga fırınlar
  - i) Gıda pişirici ve hazırlayıcı diğer büyük cihazlar
  - j) Elektrikli ısıtıcılar
  - k) Elektrikli radyatörler
  - l) Odaların, yatakların ve oturma gruplarının ısıtılmasında kullanılan diğer büyük cihazlar
  - m) Elektrikli vantilatörler/aspiratörler
  - n) İklimlendirme cihazları
  - o) Diğer fan, havalandırma ve iklimlendirme ekipmanları
  - ö) Elektrikli ve elektronik eşya tanımı kapsamındaki diğer büyük ev eşyaları
2. **Küçük ev aletleri**
  - a) Elektrikli süpürgeler
  - b) Halı yıkama makineleri
  - c) Diğer temizleme makineleri
  - ç) Örgü, dokuma, dikiş makineleri ve diğer kumaş işleyici makineler
  - d) Ütü makineleri, ütüleme ve diğer giysi bakım aletleri
  - e) Tost makineleri
  - f) Kızartma makineleri
  - g) Öğütücüler, kahve makineleri, paketleme cihazları
  - ğ) Elektrikli bıçaklar
  - h) Saç kesimi, saç kurutucu, diş fırçalama, tıraş, masaj ve diğer vücut bakım aletleri
  - ı) Duvar ve kol saatleri ve diğer zaman ölçümü ve göstergesi veya kaydı için kullanılan aygıtlar
  - i) Tartılar
  - j) Elektrikli ve elektronik eşya tanımı kapsamındaki diğer küçük ev aletleri
3. **Bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları**
  - a) Merkezi veri işlemesi:
    - 1) Ana bilgisayarlar (Mainframe)
    - 2) Mini bilgisayarlar
    - 3) Yazıcı Birimleri
  - b) Kişisel bilgisayar ekipmanları:
    - 1) Kişisel bilgisayarlar (Merkezi işleme birimi, fare, ekran ve klavye dahil)
    - 2) Dizüstü bilgisayarlar (Merkezi işleme birimi, fare, ekran ve klavye dahil olmak üzere notebook, laptop vb.)
    - 3) Avuçiçi bilgisayarlar (Notepad vb.)
    - 4) Yazıcılar
    - 5) Kopyalama ekipmanı
    - 6) Elektrikli ve elektronik daktilolar

- 7)Cep ve masa hesap makineleri ve elektronik bilgi toplama, muhafaza etme, işleme, sunma veya iletme için kullanılan diğer ürün ve ekipmanlar
- 8)Kullanıcı terminalleri ve sistemleri
- 9)Faks makineleri
- 10) Teleks
- 11) Telefonlar
- 12) Ankesörlü telefonlar
- 13) Kablosuz telefonlar
- 14) Cep telefonları
- 15) Telesekreterler ve telekomünikasyon vasıtasıyla ses, görüntü ve başka bilgilerin iletilmesi için kullanılan diğer ürün ve ekipmanlar
- 16) Elektrikli ve elektronik eşya tanımı kapsamındaki diğer bilişim ve telekomünikasyon

ekipmanları

4. Tüketici ekipmanları

- a)Radyo alıcıları
- b)Televizyon alıcıları
- c)Video kameraları
- ç)Video kaydediciler
- d)Hi-fi kaydediciler
- e)Ses yükselteçleri
- f)Müzik enstrümanları
- g)Telekomünikasyon dışında görüntü ve sesin dağıtımını sağlayan sinyaller ve diğer teknolojiler de dahil olmak üzere, görüntü ve ses kaydı veya bunların reproduksiyonu amacıyla kullanılan diğer ürün ve ekipmanlar
- ğ)Elektrikli ve elektronik eşya tanımı kapsamındaki diğer tüketici ekipmanları

5. Aydınlatma ekipmanları

- a)Evsel kullanım hariç floresan ampuller
- b)Düz floresan lambalar
- c)Kompakt floresan lambalar
- ç)Basınçlı sodyum lambalar ve metal halit lambalar dahil olmak üzere, yüksek güçlü deşarj lambaları
- d)Düşük basınçlı sodyum lambalar
- e)Akkor flamanlı ampuller hariç ışık verme veya ışık kontrolü için kullanılan diğer ekipmanlar
- f)Elektrikli ve elektronik eşya tanımı kapsamındaki diğer aydınlatma ekipmanları

6. Elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere)

- a)Matkaplar
- b)Testereler
- c)Dikiş makineleri
- ç)Ahşap, metal veya diğer malzemelerin işlenmesinde kullanılan torna, değirmen, kumlama, zımpara, kesme, parçalama, delme, delik açma, dövme, katlama, eğme ve diğer işleme aletleri
- d)Perçinleme, çivileme, vidalama; perçin, çivi ve vida sökme ve benzer işlemler için kullanılan aletler
- e)Kaynak, lehim makineleri ve benzer makineler
- f)Sıvı veya gaz halindeki maddelerin sprey, dağıtma, sürme veya diğer şekillerde uygulanması için kullanılan ekipmanlar
- g)Çim biçme ve diğer bahçivanlık işlerinde kullanılan aletler
- ğ)Elektrikli ve elektronik eşya tanımı kapsamındaki diğer elektrikli ve elektronik aletler

7. Oyuncaklar, eğlence ve spor ekipmanları

- a)Elektrikli tren ve yarış arabası takımları
- b)El tipi video oyun konsolları
- c)Video oyunları
- ç)Bisiklet sürme, koşma, kürek çekme vb. sporlar için kullanılan bilgisayarlar
- d)Elektrikli veya elektronik spor aletleri
- e)Jetonlu makineler
- f) Elektrikli ve elektronik eşya tanımı kapsamındaki diğer oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri

8. Tıbbî cihazlar (emplantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç)

- a)Radyoterapi ekipmanı
- b)Kardiyoloji ekipmanı
- c)Diyaliz
- ç)Sun'î teneffüs tertibatı
- d)Nükleer tıp ekipmanı
- e)Tüp teşhisleri için gerekli laboratuvar ekipmanı

- f)Analiz ekipmanı
- g)Derin dondurucular
- ğ)Üreme testleri
- h)Hastalıkların, yaraların ve sakatlıkların tespit edilmesi, önlenmesi, izlenmesi, iyileştirilmesi, hafifletilmesi için kullanılan diğer cihaz ve aletler
- ı)Elektrikli ve elektronik eşya tanımı kapsamındaki diğer tıbbi cihazlar

9. İzleme ve kontrol aletleri

- a)Duman dedektörü
- b)Isı ayarlayıcıları
- c)Termostatlar
- ç)Evsel veya laboratuvar ortamında kullanılan ölçme, tartma ve ayarlama cihaz ve aletleri
- d)Endüstriyel tesislerde kullanılan diğer kontrol ve izleme enstrümanları (örneğin kontrol panelleri)
- e) Elektrikli ve elektronik eşya tanımı kapsamındaki izleme ve kontrol aletleri

10. Otomatlar

- a)Sıcak içecek otomatları
- b)Sıcak veya soğuk şişe veya kutu otomatları
- c)Katı ürünler için otomatlar
- ç)Para otomatları
- d)Otomatik şekilde her çeşit ürün teslim eden bütün aletler
- e) Elektrikli ve elektronik eşya tanımı kapsamındaki diğer otomatlar

Ek-2
Üretici Raporlama Tabloları

Tablo 1: Toplanan ve İhraç Edilen AEEE Miktarları

	1	2	3	4	5	6	7
Ürün kategorisi	Piyasaya Sürülen EEE	Evsel AEEE	Evsel olmayan AEEE	Toplanan AEEE miktarı (toplam) (2)+(3)	Türkiye’de işlenen miktar	AB ülkelerinde işlenen miktar	AB dışındaki ülkelerde işlenen miktar
	Toplam Ağırlık (ton)	Toplam Ağırlık (ton)	Toplam Ağırlık (ton)	Toplam Ağırlık (ton)	Toplam Ağırlık (ton)	Toplam Ağırlık (ton)	Toplam Ağırlık (ton)
1. Büyük ev eşyaları							
2. Küçük ev aletleri							
3. Bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları							
4. Tüketici ekipmanları							
5. Aydınlatma ekipmanları							
5a. Gaz desarj lambaları							
6. Elektrikli ve elektronik aletler							
7. Oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri							
8. Tıbbî cihazlar							
9. İzleme ve kontrol aletleri							
10. Otomatlar							

Tablo 2: Geri Kazanım, Geri Dönüşüm ve Yeniden Kullanım Miktarları

	1	2	3	4	5
Ürün kategorisi	Geri Kazanım	Geri Kazanım Oranı	Yeniden kullanım ve Geri dönüşüm	Yeniden Kullanım ve Geri Dönüşüm Oranı	AEEE nin Bütün Olarak Yeniden Kullanımı
	Toplam Ağırlık (ton)	%(*)	Toplam Ağırlık (ton)	%(**)	Toplam Ağırlık (ton)
1. Büyük ev eşyaları					
2. Küçük ev aletleri					
3. Bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları					
4. Tüketici ekipmanları					
5. Aydınlatma ekipmanları					
5a. Gaz desaj lambaları					
6. Elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere)					
7. Oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri					
8. Tıbbî cihazlar					
9. İzleme ve kontrol aletleri					
10. Otomatlar					

(*) Geri kazanım oranı, Tablo 2' deki geri kazanım (1) miktarının Tablo 1'deki toplam işlenen miktara (5+6+7) oranıdır.

(**)Yeniden kullanım ve geri dönüşüm oranı, Tablo 2' deki yeniden kullanım ve geri dönüşüm (3) miktarının Tablo 1'deki toplam işlenen miktara (5+6+7) oranıdır.

Not: Tabloda gri ile boyanmış alanlar isteğe bağlı olarak doldurulacaktır.

EK-3**Elektrikli ve Elektronik Eşyaların İşaretlenmesinde Kullanılacak Sembol**

